

— 'Η κυτωπῶσα τὸν αἶτον μάστιγι κυτῶν ἐκυτῆν, εἶπεν ὁ Γορανφλότος.

— 'Ω! ἐξαίρετον! ὦ! ἐξοχόν! ἀνεφώνησεν ὁ ἡγούμενος.

Οἱ δὲ περιστάτες, συμμετέχοντες ἐξ ἐμπιστοσύνης, τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τοῦ κυρίου 'Ιωσήφ Φουλῶν, ἐπανέλαβον:

— 'Εξαίρετον! ἐξοχόν!

— Καὶ τώρα, πάτερ μου, εἰμι ἐλεύθερος; ἡρώτησε ταπεινοφρόνως ὁ Γορανφλότος.

— Ναί, τέκνον μου, ἀνέκραξεν ὁ σεβάσιμος ἡγούμενος, ὑπάγετε, πορεύθητε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου.

Ὁ Γορανφλότος διέταξε καὶ ἐπέσαξαν τὸν Πανοῦργον, διεσκέλισεν αὐτὸν τῇ βοηθείᾳ δύο ρωμαλέων μοναχῶν καὶ ἐξήλθε τοῦ μοναστηρίου περὶ τὴν ἐβδόμην ἐσπερινὴν ὥραν.

Ἦτο αὕτῃ ἡ ἡμέρα τῆς ἐκ τοῦ Μεριδὸρ ἐλεύσεως τοῦ Σαῖν-Λύκ, καθ' ἣν αἱ ἐκ τῆς 'Ανδεγαυικῆς ἀφικόμεναι εἰδήσεις εἶχον συγκινήσει τοὺς Παρισίους.

Ὁ Γορανφλότος, ἀφοῦ ἐβάδισεν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τοῦ ἁγίου Στεφάνου, εἶχε στραφῇ δεξιὰ καὶ εἶχεν ὑπερβῇ τοὺς 'Ιακωβίνους, ὅτε ὁ Πανοῦργος ἀνεσκήρτησε, διότι ἰσχυρὰ χεῖρ εἶχε βαρύνει ἐπὶ τῶν νώτων του.

— Τίς εἶ; ἐφώνησεν ὁ Γορανφλότος πεφοβισμένος.

— Φίλος, ἀπήντησε φωνή, τὴν ὁποίαν ὁ μοναχὸς ἐνόμισεν, ὅτι ἀνεγνώρισεν.

Ὁ Γορανφλότος ἐπεθύμει νὰ στραφῇ, ἀλλ' ὡς οἱ ναυτικοί, οἵτινες, ὁσάκις ἐπιβῶσι πλοίου, αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην νὰ συνηθίσωσιν ἐκ νέου τοὺς πόδας των εἰς τὸν σάλον, ὁμοίως ὁ Γορανφλότος, ὁσάκις ἀνέβαινεν ἐπὶ τοῦ ὄνου του, εἶχεν ἀνάγκην χρόνου, ὅπως ἀνεύρῃ τὸ κέντρον τῆς βαρύτητός του.

— Τί ζητεῖτε; εἶπεν.

— Εὐχρεστείθε, σεβάζμιε ἀδελφέ μου, ἀπήντησεν ἡ φωνή, νὰ μ' ὑποδείξητε τὴν ἄγουσαν πρὸς τὸ Κέρας τῆς 'Αφθορίας;

— Διάβολε! εἶπεν ὁ Γορανφλότος ἐν ἀνεκφραστῇ χαρᾷ, εἶναι αὐτότατος ὁ κύριος Σχικῶ.

— Ἀκριβῶς, ἀπεκρίθη ὁ Γασκόνας, ἡρχόμεν νὰ σας ζητήσω εἰς τὸ μοναστήριον, φίλτατέ μοι ἀδελφέ, ὅτε σας εἶδον ἐξερχόμενον σας ἡκολούθησα ὀλίγον ἐκ φόβου μήπως κινδυνεύσω, ἐὰν σας ὠμίλουν· τώρα ὅμως, ὅτε εἰμεθα μόνοι, ἰδοὺ με· καλὴν ἡμέραν, ρασοφόρε· καλέ, πῶς ἔγινες τόσον ἰσχνός!

— Κεῖ σεῖς, κύριε Σχικῶ, ἐπαχύνατε λόγον τιμῆς.

— Νομίζω, ὅτι κολακεύομεθα ἀμοιβαίως.

— Ἀλλὰ τί ἔχετε, κύριε Σχικῶ; εἶπεν ὁ μοναχός· φαίνεσθε ἐντελῶς φορτωμένους.

— Εἶναι ἐν τεμάχιον δορκάδος, τὸ ὁποῖον ἐκλεψα τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος· θά το ψήσωμεν.

— Φίλτατε κύριε Σχικῶ! ἀνέκραξεν ὁ μοναχός· καὶ ὑπὸ τὸν ἄλλον βραχίονα;

— Εἶναι φιάλη οἴνου τῆς Κύπρου, σταλέντος ὑπὸ τινος βασιλέως πρὸς τὸν βασιλέα μου.

— Ἄς ἰδωμεν, εἶπεν ὁ Γορανφλότος.

— Αὐτὸ εἶναι ἰδικόν μου κρασί· τὸ ἀγαπῶ πολὺ, εἶπεν ὁ Σχικῶ.

— 'Ω! ὦ! ἀνέκραξεν ὁ Γορανφλότος, βλέπων τὸ φαγητὸν καὶ τὸ ποτόν.

Ἐν δὲ τῇ χαρᾷ του, ὕψωσε τὰς χεῖρας πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ με φωνήν, ἥτις ἐκλόνισε τὰς ὑέλους τῶν ἐκατέρωθεν τῆς ὁδοῦ οἰκιῶν—ἐνῶ ὁ Πανοῦργος συνῶδεν τὸ ἄσμά του δι' ὀγκηθμῶν—ἔψαλε τοὺς ἐπομένους στίχους:

Τῆς μουσικῆς τὰ θέλητρα
Μόνον κάνειαι τ' ἀκούει.
Καὶ τῶν ἀνθέων ἡ ὁσμὴ
Τὸ σῶμα δὲν παχύνει.
Εἶναι ἡ τὸ βλέμμα εὐάρεστος
Τοῦ οὐρανοῦ ὁ θόλος.
Πλὴν τὸ κρασί καὶ πιάνεται,
Μυρίζει καὶ ροφίεται.
Ὅστε τί βγαίνει μουσικὴ
Καὶ οὐρανός καὶ ἀνθή
Ἐμπρὸς εἰς τὸ ποτήρι σου
Τὸ καλογεμισμένο!

Νῦν τὸ πρῶτον ὁ Γορανφλότος ἦδεν ἀπὸ ἐνὸς περιπόου μηνός.

ΕΠ'

Ἄς ἀφήσωμεν τοὺς δύο φίλους νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸ καπηλεῖον τοῦ Κέρας τῆς 'Αφθορίας, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ Σχικῶ, ὡς ἐνθυμοῦνται οἱ ἡμέτεροι ἀνηγνώσται, δὲν ὠδήγει τὸν μοναχὸν εἰμὴ με προθέσεις, τῶν ὁποίων οὗτος οὐδαμῶς ὑπώπτευσεν τὴν σπουδαιότητα, καὶ ἃς ἐπανέλθωμεν πρὸς τὸν Μονσορώ, ὅστις ἐπὶ φορείου διευθύνεται πρὸς τοὺς Παρισίους, καὶ πρὸς τὸν Βουσύ, ὅστις ἀπῆλθε τῆς 'Αγγέρας, ὅπως ἀκολουθήσῃ τὴν αὐτὴν ὁδόν.

Οὐ μόνον δὲν εἶνε δύσκολον εἰς ἐπιπλέον ἄνδρα νὰ φθάσῃ πεζού, ἀλλὰ μάλιστα οὗτος δικτρέχει τὸν κίνδυνον νὰ ὑπερβῇ αὐτοῦ.

Τοῦτο συνέβη εἰς τὸν Βουσύ.

Ἦτο τέλος Μαΐου καὶ ὁ καύσων ἦτο ὑπερβολικός, ἰδίως περὶ τὴν μεσημβρίαν. Ἐνεκα τούτου, ὁ Μονσορώ διέταξε νὰ σταθμεύσωσιν ἐντὸς μικροῦ δάσους, τὸ ὁποῖον συνήντησαν καθ' ὁδόν ἐπιθυμῶν δὲ νὰ γνωσθῇ ὅσον δυνατὸν βραδύτερον ἡ ἀναχώρησίς του ὑπὸ τοῦ δουκὸς δ' Ἀνζιού, ἐπηγρύπνησεν, ὅπως πάντες οἱ ἄνδρες τῆς ἀκολουθίας του παραμένωσι μεθ' ἐαυτοῦ εἰς τὸ δάσος, ὅπου καὶ προεγευμάτισαν.

Ἐν τῇ μεταξὺ τούτῳ, ὁ Βουσύ διήλθεν. Οὗτος ὅμως καθ' ὅσον προὔχωρε ἡρώτα ἐὰν θεαθῆσαν ἀκολουθίᾳ ἐρίππων καὶ φορέων, κρατούμενον ὑπὸ χωρικῶν.

Μέχρι τοῦ χωρίου Δυρτάλ εἶχε λάβει θετικὰ καὶ εὐχαρίστους πληροφορίες.

Ἐπεταί συνέχεια.

Δμλ.

ΑΔΑΜΑΣ

[Ἐκ τῶν τοῦ γαλάτου Alphonse Karr].

Διὰ τὸν ἄνθρωπον, τὸν εἰσερχόμενον εἰς τὴν κοινωνίαν μετὰ ψυχῆς καὶ αἰσθήσεων παρθένων, ὑπάρχουσι παγίδες, ἐν αἷς καλὸν εἶναι νὰ πέσῃ, πλάναι, ἐνθα εἶναι ἀξίεπαῖνον νὰ καταθραυσθῇ, ὄνειρο-

πολήσεις, χίμαιραι, ἃς εἶναι εὐγενὲς νὰ ποθῇ τις. Ὑπάρχει τοιαύτη τις παραφροσύνη, τοιαύτη εὐθυσία, αἵτινες προηγούνται τῆς σπατάλης τοῦ χυμοῦ, ὃν πρέπει νὰ ἔχῃ τις ἐν τῇ νεότητι, καίπερ ἀπειλούμενος νὰ ἐκληφθῇ ἀληθῶς ἄνθρωπος ψυχρὸς καὶ ἀναισθητός.

Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκεῖνοι, οἵτινες διήλθον τὸ πρῶτον ἡμισυ τοῦ ἐαυτῶν βίου, ἀφικνούμενοι εἰς ταύτην τὴν ἐποχὴν, ἐν ᾗ ἐξαντλεῖται ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐπιτετραμμένων αἰσθήσεων, καὶ βλέποντες ὅτι θὰ ἀναμασθήσωσιν αὐτὴς τὴν αὐτὴν ζωὴν, ἀλλ' ἄνευ οὐσίας τοῦ λοιποῦ, εἴτε διότι ἡ οὐσία αὕτη ἀπερροφήθη, εἴτε διότι ὁ οὐρανίσκος ἀπώλεσε τὴν λεπτότητα αὐτοῦ· οὗτοι, ἀναπολοῦντες πικρῶς τὰς ἐκυτῶν ἐλπίδας, τοὺς πόθους καὶ τὰς ὄνειροπολήσεις, φρονοῦσιν ὅτι δύνανται νὰ γελάσωσι διὰ τοὺς νεωτέρους, ἐπειδὴ οὗτοι πιστεύουσιν εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῶν ὀνείρων των καὶ νομίζουσιν ὅτι πᾶσα ἀνάγκη, ἣν ὁ Θεὸς ἔδωκε τῷ ἄνθρωπῳ, περικλείει ἐν ἐκυτῇ καὶ τὴν ὑπόσχεσιν τῆς ἐκτελέσεως αὐτῆς.

Ἐν τῷ πρῶτῳ σταδίῳ τῆς νεότητος παρασύρεται τις ἐν τῇ κατωφερείᾳ ἀκαταμαχῆτως, ἀλλ' ἐν κατωφερείᾳ τερπνῇ, ἐν μέσῳ χλοερῶν καὶ συσκίων ὀχθῶν· ἡ αὖρα εἶναι εὐωδισμένη ὑπὸ τῶν ἐν τῇ χλόῃ ἐσπαρμένων ἀνθέων καὶ τὰ πτηνὰ ἄδουσιν ἐν ταῖς ὀχθαῖς ταῖς καταφύτοις ὑπὸ λύγαν. Οἱ προηγθηέντες ἡμῶν, οὗς ἀπώλεσαμεν ἤδη ἀπὸ τῆς ἡμετέρας ὁράσεως, δὲν εὐρίσκουσι πλέον ἐπὶ τῶν ὀχθῶν εἰμὴ χόρτον κίτρινον καὶ πεφυρπολημένον καὶ ὀδεύουσι παρ' ὕδαρ δυσώδες καὶ σχεδὸν στάσιμον, χωρὶς ποτε νὰ δύνωνται νὰ ἐπανακάμψωσιν ὀπίσω. Ὁφείλουσι διὰ τοῦτο νὰ κραῶσι πρὸς ἡμᾶς διὰ φωνῆς πενθίμου:

— Μὴ παραδιδεσθε εἰς τὴν ἡδονὴν, τὴν θέλγουσαν τὰς αἰσθήσεις σας· εἶναι ἀπάτη τῶν αἰσθήσεων, εἶναι φαντασμαγορία· μετ' ὀλίγον θὰ θελήσῃτε νὰ ἀναπνεύσητε τὸ ἄρωμα ἄνθους ἢ νὰ ἀκούσητε τὸ ἀρξαμένον ἄσμα πτηνοῦ· φεῖ! τὸ ἄνθος καὶ τὸ πτηνὸν θέλουσιν ἐξαφανισθῇ.

Οὐχί, δὲν ὀφείλουσι νὰ φωνήσωσιν οὕτως· δὲν εἶναι, ὡς φρονοῦσιν, ἡ ὀχθη, ἡ ἀλλασσοῦσα μορφή, δὲν εἶναι τὸ πτηνόν, ὅπερ ἐφρονεῖται· δὲν εἶναι τὸ ἄνθος, ὅπερ ἐμκρανῆται· οὗτοι μόνον παρήλθον. Τὸ ἄρωμα τοῦ ἄνθους, τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ἄσματος τοῦ πτηνοῦ εἶναι ὀπισθὶ αὐτῶν, εἶναι παρ' ὑμῖν· κατόπι δὲ ὑμῶν ἄλλοι ἄνθρωποι θὰ ἀπολαύσωσιν αὐτῶν ἐπὶ στιγμῇ, οἵτινες καὶ αὐτοὶ θέλουσι παρέλθει λυπούμενοι ἐπὶ τῇ στερήσει αὐτῶν. Τίς ἡ δύνατο νὰ ἴδῃ μετ' εὐχαριστήσεως ἄνεμον πρῶτως διασειόντα τὸ ἄνθος τῆς ἀμυγδαλῆς, ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι οἱ καρποὶ θὰ ὀριμᾶσιν ἐνωρίτερον; Εἶναι ποτε καλὸν πρᾶγμα οἱ καρποὶ οἱ πρῶτοι;

Πρὸ τινος χρόνου, μεταξὺ φίλων, ἀνῆρ τριακοντούτης παρεπονεῖτο κατὰ τῆς ἐνεστώσης καταστάσεως τῆς νεκρᾶς ἡλικίας καὶ ἡύρισκεν ἀνοήτους καὶ γελοίους ἐν γένει τοὺς εἰκουσάτερος νέους τῆς σήμερον· ἐ-

πειδὴ δὲ ἤρξατο μακρὰς ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου συζητήσεως, ἡ οἰκοδόμοινα ὑπέλαβε πνευματωδέστατα :

— Ὡς εἶπες ἀκριβῶς ἀπὸ πότε οἱ εἰκοσάετες σὰς φκίνονται τόσον γελοῖοι· ἀκριβῶς ἄφ' ὅτου οἱ τριακοντούεις τῆς σήμερον δὲν εἶναι πλέον εἰκοσάετες.

Οὕτως οὐδέποτε θέλομεν θεωρήσει γελοῖα τὰ σχέδια, ἅτινα συνελαμβάνοντο θερινὴν τινα ἐσπέραν ἐν μικρᾷ αἰθούσῃ παρὰ κήπον δροσερόν, ἐν τινὶ ὁδῷ τῆς Ἰγ-γυβίλλης ὑπεράνω τῆς "Αἰθρας.

— Πρὸς τί μας χρησιμεύουσι τὰ πλού-τη; ἔλεγε μετὰ ζωρότητος ὁ Θεόδωρος· τί ἡδύνατο νὰ προσθέσῃ ὁ χρυσὸς εἰς τὴν εὐτυχίαν ἡμῶν; τί ἡδύνατο τὸ εὐτελὲς τοῦτο μέταλλον νὰ ἀρκιέσῃ ἐκ τῆς εὐ-τυχίας ἡμῶν; Ὁ ἔρω· ἡμῶν δὲν θὰ ἀνα-πληροῖ πάσας τὰς ἐλλείψεις; Ὡς ζῶμεν, ἐγὼ καὶ ἡ "Αννα, ἐν ἀχρησκειᾷ καλύβῃ εὐτυχέστεροι ἢ ἐν μεγάροις ὑπὸ χρυσᾷ φα-τνώματι· ὁ ἄρτος, προῖόν τῆς ἐργασίας μου, θὰ ἦναι δι' αὐτὴν οὐρανία ἀμβροσία.

Ἡ "Αννα ἀπήντησεν εἰς ταῦτα διὰ τρυ-φεοῦ βλέμματος· ὁ Θεόδωρος τῇ ἐφάνετο λίαν εὐγλωττος· εἶχεν ἐπαναλάβει ὑψηλο-φώνως πᾶν ὅτι ἡ καρδιά τῆς ὥραιας νε-άνιδος πλέον ἢ ἅπαξ τῷ εἶχεν ὑποτον-θοῦσαι.

Τὸ τρίτον πρόσωπον τῆς συναναστροφῆς ἐστρεψε τὴν κεφαλὴν ὅπως ἀποκρύψῃ τὸ μειδιάμα· ἦτο ἀνὴρ ἐξηκοντούτης περίπου, φυσιογνωμίας γλυκείας καὶ χα-ριέστης.

— Τέκνα μου, εἶπεν, ἡδυνάμην νὰ σας ἀναφέρω ἀκριβῶς πράγματα, ἅτινα νὰ σας χρησιμεύσωσιν ὅπως ἐπαναλάβητε αὐτὰ ἀνωφελῶς εἰς τὰ τέκνα σας ὅταν θὰ φθά-σωσιν εἰς τὴν ἡλικίαν τῶν εἰκοσιν ἐτῶν, διότι τότε μόνον θὰ δυνηθῆτε νὰ τὰ πι-στεύσητε καὶ κατανοήσητε. Τοῦτο μόνον γινώσκετε, ὅτι ἀγαπῶ τὴν "Ανναν ὑπὲρ πᾶν ἄλλο. Καὶ ὁ Θεόδωρος ὀφείλει νὰ πιστεύῃ εἰς τὴν εἰλικρινείαν τῆς φιλίας μου· καὶ ὁμῶς δὲν θὰ δώσω τὴν "Ανναν εἰς τὸν Θε-όδωρον πρὸ τῆς ἐπαινοῦ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ταξιδίου, ὅπερ ἐνετάλη ὑπὸ τοῦ προϊστα-μένου μου νὰ ἐπιχειρήσῃ χάριν ἐμπορίου.

Τῷ ὄντι, ἕνεκα τοῦ ταξιδίου τούτου ὁ Θεόδωρος ἤρε τὴν περίστασιν ὅπως ἀπο-δείξῃ τὴν περιφρόνησιν αὐτοῦ πρὸς τὸν πλούτον.

Ὁ πατὴρ τῆς "Αννης διετέλεσεν ἄκαμ-ptos. Οἱ δύο νέοι ἠναγκάσθησαν νὰ ὑπο-κύψωσιν εἰς τὴν ἰδιοτροπίαν τοῦ γέρον-τος, καὶ ὁ Θεόδωρος ἐπεβίβασθη πρὸς ἀ-πόπλουν.

— Ὑγίαινε, Θεόδωρέ μου, εἶπεν ἡ "Αν-να· ἀδιακόπως θὰ προσεύχωμαι ὑπὲρ σοῦ οὐχὶ ἵνα ἐπανέλθῃς πλούσιος, ἀλλ' ἵνα ἐπιστρέψῃς σταθερός.

Κατὰ τὸ μακρὸν διάστημα τοῦ πλοῦ ὁ Θεόδωρος ἔσχεν τὴν εὐκαιρίαν νὰ σκεφθῇ τοὺς τόσον δι' αὐτὸν εὐτυχεῖς τόπους, οὓς ἔμελλε νὰ ἴδῃ : τὴν "Ανατολὴν ! Διέβλε-πεν ἐκ τῶν προτέρων τὴν ἀσιατικὴν ἐκεί-νην πολυτέλειαν, περὶ τῆς ὁποίας τοσαῦτα ἤκουσε νὰ λέγωνται. Ἐνόμιζεν ὅτι ἅμα τῇ εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν εἰσόδῳ αὐ-

τοῦ θὰ καθίστατο πλούσιος· ὅτι τὸ ἔδα-φος ἔμελλε νὰ ἀνταλλάξῃ τὰ πέδιλα, ἅ-τινα ἔστενοχώρου αὐτόν, διὰ σανδαλίων ἀκτινοβολούντων ἐκ πολυτίμων λίθων· ὅτι ὁ ἀνὴρ θὰ μετεμύρουν τὸ ἐριούχον τῆς "Ελ-βέφης· εἰς χρυσοῦρκαντον ὕφασμα καὶ ὅτι πᾶν ἐπικάλυμα θὰ μετεποιεῖτο εἰς ὕφα-σμα τῆς Κασχιμίρης ὑπὸ τὸν ἥλιον τῆς "Ανατολῆς· ὅτι πᾶς ἵππος, οὐτινος οἱ πόδες ἐπάτουν ἐπὶ τῶν ἐρήμων τῆς "Αρα-βίας, ἔμελλε νὰ ἦναι δρομεὺς θυμοειδῆς, εὐγενῆς, ὁρμητικὸς, φιλοπόλεμος καὶ ἀ-εῖποτε ἔτοιμος εἰς τὸ νὰ λέγῃ· "Εμπρός ! Ἐρχντάξτε μόνον ἀνάκλιντρα καὶ προσ-κεφάλαια ἐκ μεταξῆς, καὶ ἀρώματα ἡδύ-πνοα . . . Πρὸ πάντων δὲ ἡ φαντασία αὐ-τοῦ ὠνειροπόλει τὰ μυστηριώδη ἐκεῖνα *χαρέμια*, ὅπου ἔζων ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν μαζύων εὐνοούων τόσαι ὥραιαι Κιρκασια-νὶ καὶ τόσαι Γεωργιανὶ !

"Αναντιρρήτως μία τις ἐξ αὐτῶν, με-ταβαίνουσα εἰς τὸ *εἰς αἰμίον*, θὰ παρεστήρῃ τὸν Θεόδωρον, καὶ ἀφίνουσα νὰ καταπέσῃ τυχαίως ὁ πέπλος τῆς, θὰ τῷ ἐπέτρεπε νὰ διδῇ θέλγητρα ἀγνωστα τοῖς λοιποῖς θνη-τοῖς.

"Επειτα μυστηριώδης τις γραῖα θὰ ἤρ-χετο πρὸς ἀναζήτησιν αὐτοῦ τὴν ἐπαύριον καὶ μετὰ μυρίας περιστροφὰς θὰ ὠδήγει αὐτόν εἰς τὸ *χαρέμιον*. Ἐκεῖ ἡ ὠνειροπό-λησις τῷ ἐδείκνυε διὰ μίαν τὰ θαυμαστό-τερα πλάσματα, τὰ μᾶλλον ἐξαίρετα ποτὰ, τὰ μεθυστικώτερα ἀρώματα, τὴν μαγευ-τικώτεραν διακονίαν, τὴν ἐξοχωτέραν μου-σικὴν· χοροὺς τῶν νηρηίδων, κλῖνας ἐκ φύλλων ῥόδων· ἔπειτα εἰκόνας πλουσίας, ἔδαφος ἐξ ἀχάτου λίθου, κίονας ἐξ ἰάσπιδος· ἐπὶ τῶν γυναικῶν ἔβλεπε περιδέραια ἐξ εὐμεγέθων μαργαριτῶν, φέλια ἐκ πελωρίων σμαράγδων, διαδήματα ἐξ ὀπαλίου τερα-τῶδους, σιγίλια δυνάμενα νὰ διαπερα-σθῶσι καὶ διὰ τῆς τρυφαλίας τῆς βελό-νης· ἔβλεπε τέλος καὶ αὐτὸν κεκοσμημέ-νον, μεθύοντα, ἔστεμμένον διὰ ῥόδων καὶ μύρτων.

"Ὅσον μακρὰν καὶ ἂν ἦναι ὁ τόπος, εἰς ὃν διεσθύνεται τις, φθάνει τέλος ἅμα πο-ρευόμενος. Ὀλίγα ὥραι μόνον ὑπελείποντο αὐτῷ ὅπως φθάσῃ εἰς τὴν κλεινὴν τῶν Μεγαρέων ἀποικίαν.

Ὁ Θεόδωρος ἀφίκετο εἰς Κωνσταντι-νουπόλιν.

Ταλαίπωρε Θεόδωρε !

Ἐν πρώτοις ἤρε πόλιν ῥυπαράν, μετὰ ὁδῶν στενῶν, οἰκιῶν κακῶς ἐκτισμένων καὶ ἐτοιμορρόπων. Ἐν ταῖς ὁδοῖς ἀνὰ πᾶν βῆμα ἀπῆντα ἵππους ἡμιθανεῖς μετὰ σχοι-νῶν χαλινῶν, ἀνθρώπους σχεδὸν ἡμιγύ-μνους. Ἀντὶ νομισμάτων ἤρεν ἀρχαῖα κεράτια τῆς Γερμανίας, Ὀλλανδίας καὶ Ἰσπανίας· ὡς φαγητόν, καὶ μάλιστα ὡς μόνον προσφιλὲς καὶ ἐξοχὸν φαγητόν, ἤ-ρεν ὄρουζαν μεμαγειρευμένην μετὰ πεπέ-ρεως καὶ ἰξώδους βουτύρου· τοῦτο δὲ εἶ-ναι τὸ *παιάφ* ἐν τῇ τελειότητι αὐτοῦ· τὸ μεγαλείτερον προτέριμα μαγειρίου τινὸς συνίσταται εἰς τὸ νὰ διατηρῇ ἀκεραίαν καὶ ἀρχαίαν τὴν ὄρουζαν, καὶ νὰ χρωματίζῃ αὐτὴν διὰ κρόκου κιτρίνην ἢ ὠχροῦρυθρὴν

διὰ τοῦ χυμοῦ τῶν ῥοδιῶν· ὅταν δὲ καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ συντρώγῃσι μετὰ τοῦ Σουλ-τάνου, προσφέρεται αὐτοῖς *τοσρμπας*, εἰδὸς τι ζωμοῦ ἀναμεμιγμένου μετὰ πε-πέρεως.

Εἶδε τὰ τεμένη ἄνευ κόσμου, διότι ὁ νόμος ἀπαγορεύει τὴν ὑπαρξιν εἰκόνων, ἀ-γαλμάτων, χρυσοῦ, ἀργύρου ἐν τοῖς τζα-μίοις· ἐπὶ πλέον οὐδεμία γυνὴ συνηντάτο εἰς τὰ τεμένη, οὐδεὶς πέπλος καταπί-πτων, οὐδὲ μυστηριώδεις γραῖαι.

Ὁ Θεόδωρος ἀπεφάσισε νὰ ἀναπολῇ εἰς τὸν νοῦν μόνην τὴν "Ανναν, νὰ σκέπτηται τὴν ἐπαινοῦν του, νὰ ἀναμιμνήσκηται τὰς ὑποσχέσεις του, νὰ ὠνειροπολῇ τὴν εὐτυ-χίαν του· ἄλλως τε δὲ καὶ ὁ ἔμπορος, ὃν εἶχε συνοδεύσει, κατὰ τὴν ἐπαινοῦν του θὰ τὸν ἔκαμνε μέτοχον τῶν ἐργασιῶν του. Ὁ πατὴρ τῆς "Αννης θὰ ἦτο νύχταριστη-μένος καὶ οὐδὲν θὰ εἶχε πρὸς ἀντίταξιν.

Ἐσπέραν τινὰ ἐν ᾧ χρόνῳ ὑπελόγιζε τὴν μικρὰν αὐτοῦ περιουσίαν, ἥτις τῷ ἐφάνετο ἐξασφαλίζουσα τὴν εὐνοίαν τοῦ προϊσταμένου του, ἐρείδων δὲ τοὺς ἀγ-κῶνας ἐπὶ τινος τραπέζης, καὶ κρατῶν τὴν κεφαλὴν μετὰ τῶν χειρῶν, ἐνη-σχολεῖτο νὰ κανονίσῃ ἐκ τῶν προτέρων τὰς δαπάνας τοῦ νέου βίου του, συζητῶν καθ' ἑαυτὸν τὸ σοβαρὸν ζήτημα τοῦ ἀριθ-μοῦ τῶν ὑπηρετῶν, ὡς καὶ τὸ ἐπ' ἱσῆς σοβαρὸν ζήτημα τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἐνδικο-τήματος, ἡ φαντασία αὐτοῦ προσεδιλήθη ὑπὸ εἰκόνας τινός, ἐν ᾗ διέκρινε τὴν πραγμα-τοποίησιν τῶν πόθων του· ἡσχολεῖτο περὶ τῶν ἐλαχίστων λεπτομερειῶν, προνοῶν μετὰ τοσαύτης μερίμνης ὡς εἰ πρόκειτο ἀφεύκτως νὰ συμβῶσι ταῦτα τὴν ἐπαύ-ριον. Ἐσκέπτετο διὰ τὴν κόμμωσιν τῆς "Αννης κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν γάμων· ἔ-βλεπεν ἀνυψωμένην ἐπὶ τῆς κορυφῆς τὴν κόμην, ἥτις ἔστερε τόσον ὥραϊα τὸ χα-ρίεν μέτωπόν της.

Ἐν τῇ προαπασχολήσει ταύτῃ κατέλα-βεν αὐτόν ἡ νύξ, μηδόλως φροντίσαντα νὰ ἀνάψῃ κηρίον· αἴφνης, κρουσθείσης τῆς θύρας καὶ ἀνοίγεισης, εἰσῆλθε μετὰ σκι-ότητός τινος ἀνὴρ, ὅστις, ἀκροασθεὶς ἂν παρηκολουθεῖτο ὑπὸ τινος, ἐπανεκλείσει τὴν θύραν, ἡκρόσθη καὶ αὖθις, καὶ τῷ εἶπε :

— Κύριε, μόνον δέκα λεπτῶν καιρὸν ἔ-χομεν ὅπως ἀποφασίσωμεν τελειωτικῶς ὑ-πόθεσιν, ἐν ᾗ κεῖται ἡ τύχη σας καὶ ἡ ζωὴ μου. Εἰμαι δούλος, ἐργαζόμενος ἐν τοῖς με-ταλλείοις· ἔκλεψα ἕνα ἀδάμαντα· προσή-σθεις ἀσθένειαν, διεπεραιώθην ἐνταῦθα. Μό-νον βασιλεὺς δύναται νὰ πληρώσῃ τὸν ἀδά-μαντα, περὶ τοῦ ὁποίου σὰς ὁμιλῶ. Οὐδεὶς ἡγεμὼν κέκτῃται τοσοῦτον ὥραϊον ἀδά-μαντα, ἀλλὰ δι' ἐμὲ εἶναι πλούσιος ἀπο-λωλώς· εἶναι ἀδύνατον νὰ τὸν ἐκποιήσω, διότι δὲν θὰ ἡδυνάμην νὰ φύγω ἄνευ χρη-μάτων. Ἐν τούτοις ἐπ' ἱσῆς ἡδύνατο νὰ κάμῃ καὶ τὴν ἰδικὴν μου εὐτυχίαν· εἰς ἀντάλλαγμα τοῦ θησαυροῦ τούτου ζητῶ παρ' ὑμῶν μόνον τὸ πρὸς ἀπόδρασί μου ἀναγκαῖον ποσό. Διὰ τοῦ μέσου τούτου θὰ ἀνακτήσω τὴν ἐλευθερίαν μου, θὰ ἐ-πανιδῶ τὴν πατρίδα μου καὶ θὰ ἐναγκαλι-σθῶ τοὺς ἀδελφούς καὶ τὴν σύζυγόν μου.

Κατάπληκτος ὁ Θεόδωρος ἐκ τῆς προτάσεως ταύτης ἔμενεν, ἐν ᾧ ὁ δοῦλος παρετήρει περιστρέφων μεταξύ τῶν δακτύλων του ὑπερμεγέθη ἀδάμαντα.

— Ἀληθῶς, οὐδ' ἐλάχιστον κόκκον ἄμμου ἐρυθρὰς ἢ μελαίνης ἔχει, οὐδ' ἐλάχιστον στίγμα κίτρινον ἢ πράσινον ἐκράτησα αὐτόν, δυστυχῶς δι' ἐμέ, πολλήν ὥραν μεταξύ τῶν χειρῶν μου, ποτὲ δὲ δὲν εἶδον τόσον ὠραῖον καὶ διαγυῖν ἀδάμαντα. Θὰ ἐγίνετο λαμπρὸν κόσμημα ἐπὶ τῆς λαβῆς τοῦ γιαταγαλίου τῆς Α. Μεγαλειότητος... Ἐμπρός, κύριε, εἶπεν ὁ δοῦλος, εἰς ὑμᾶς, ξένον, εἶναι εὐκόλον νὰ δραπετεύσητε. Ἐὰν θέλητε, ὑμεῖς μὲν ἀντὶ ὀλίγων φλωρίων γίνεσθε ἑκατομμυριούχος, ἐγὼ δὲ ἀνακτῶ τὴν ἐλευθερίαν μου.

Εἶναι πιθανόν ὅτι ὁ δοῦλος δὲν εἶπε τὴν λέξιν ἑκατομμυριούχος...

Συμφωνῶ πρὸς ὑμᾶς. Ἀλλ' ἐπ' ἴσης δὲν εἶπε τὰς λέξεις εὐκόλον, μηδὲ νὰ δραπετεύσητε.

Ἀγνοῶ τὸν Ἀραβὰ· ἀλλὰ γινώσκω ὅ,τι ἴσως καὶ ὑμεῖς ἀγνοεῖτε. Θέλετε, προφασίζόμενος τὴν δῆθεν τοπικὴν χροιάν, νὰ παραστήσω αὐτὸν ὁμιλοῦντα ὡς οἱ Μαῦροι τῶν μυθιστορημάτων: «Αὐθέντα, ἐγὼ ἔχει ἕνα διαμάντι;»

Ὁ δοῦλος ἤθελε νὰ ἀναχωρήσῃ ὁ Θεόδωρος ἔδωκεν αὐτῷ τὸ ζήτηθέν, καὶ εἶτα ἤρξατο παρασκευαζόμενος διὰ τὴν φυγὴν αὐτοῦ· ἐδανείσθη χρήματα παρὰ τοῦ προϋσταμένου του καὶ ἀνεχώρησε τὴν νύκτα.

Δὲν θὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὰ καθέκαστα τοῦ ταξιδίου του· ὅπως ἀποφυγὴ πᾶσαν συνάντησιν, — διότι ὁ δοῦλος δὲν ἀπέκρυφεν ἀπ' αὐτοῦ ὅτι ἀναμφιβόλως θὰ περικολλουθεῖτο, — ἔκαμε διπλάσιον δρόμον διὰ τῶν ἐρημοτέρων καὶ κοπιαστικωτέρων ὁδῶν. Ἡμέραν τινὰ συνήντησαν αὐτὸν μετὰ τοῦ ὁδηγοῦ του Ἀραβὸς κλέπται.

— Ἐχετε μαζὶ σας χρήματα; τῷ εἶπεν ὁ ὁδηγός.

— Μόνον τὰ διὰ τὴν ἐπάνοδόν μου ἀπαιτούμενα, ἀπήντησεν ὁ Θεόδωρος.

— Τότε οὐδεμίαν ἀντιτάττομεν ἀντίστασιν· ἀπ' οὗ ἐρευνήσωσιν ἡμᾶς καὶ τὰς ἀποσκευὰς ἡμῶν, θὰ μᾶς ἀφήσωσι τὰ διὰ τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ ταξιδίου ἡμῶν ἀναγκαῖα ἔξοδα, ἴσως μετὰ φειδούς, ἀλλὰ δὲν βλάπτει.

— Βλάπτει, καὶ πολὺ μάλιστα, εἶπεν ὁ Θεόδωρος.

Καὶ ὑπεδέξατο διὰ βολῆς πιστολίου τὸν πρῶτον Ἀραβὰ, ὅστις διηυθύνετο κατ' αὐτῶν.

Ἐκεῖνοι ἀνέστυραν τὰς κυρτὰς σπάθας των. Ὁ ὁδηγὸς ἐφρονεῦθη, ὁ δὲ Θεόδωρος, δεινῶς δαρεῖς, ἐσύρθη αἰχμαλώτος.

Ἐρευνήσαν ἐπιμελῶς τὰ θυλάκια του παρὰ τὴν ἀντίστασίν του, ἀφείλον τὸν ἀδάμαντα· ἡ θλιψὶς αὐτοῦ ἔκαμε τοὺς Ἀραβὰς νὰ πιστεύσωσιν ὅτι ἦτο περίπλοκος, γυνὴ δὲ τις ἔδωκεν αὐτὸν ὡς παιγνίδιον εἰς τὸ τέκνον αὐτῆς.

Ὁ ἀρχηγὸς ἠσθάνθη πρὸς αὐτὸν φιλίαν, καὶ ἡμέραν τινὰ τῷ εἶπεν ὅτι ἠδύνατο νὰ ἀναχωρήσῃ ἅμα ἀναρρώσας, λαμβάνων μεθ' ἐκτοῦ πάντα ὅσα εἶχεν. Ἡ μήτηρ τοῦ

παιδός, ἡ ἐκλαβοῦσα τὸν ἀδάμαντα ὡς περίπλοκος, ἐρρίφθη εἰς τὰ γόνατα αὐτοῦ, ἱκετεύουσα αὐτὸν νὰ τῇ τὸν ἀφήσῃ διὰ τὸν υἱὸν τῆς· προέβη δὲ καὶ παραιτέρω: προσήνεγκεν αὐτῷ τὴν ἀνωτάτην τιμὴν, ἣν ἠδύνατο νὰ προσενέγκῃ. Ἡ προσφορὰ ἐκλήρυνεν αὐτόν· ἠρνήθη. Τότε καὶ ἐκείνη ἠρνήθη ῥητῶς νὰ τῷ τὸν ἐπιστρέψῃ.

Τὴν νύκτα ὁ Θεόδωρος ἐφίμωσε τὸν παῖδα καὶ ἔφυγε συγκομιζὼν τὸν θησαυρὸν του. Δύο ἡμέρας καὶ ἰσαριθμοὺς νύκτας ἐκρύβη ἐν τινὶ σπηλαίῳ, νησιῳ· εἶτα, συναντήσας καραβάνιόν τι, ἐξηκολούθησε τὴν πορείαν του, πλήρης ἀνησυχίας, δυσπιστίας, παρεξηγῶν μετὰ δυσθυμίας καὶ τὴν ἐλάχιστην ἀποτεινομένην αὐτῷ φιλοφροσύνην, ἔτοιμος νὰ γρονθοκοπήσῃ τὸν συνοδοιπόρον, οὐτινος τὸ βλέμμα ἤθελε κατὰ τύχην διευθυνθῇ εἰς τὴν θέσιν ἐφύλαττε κεκρυμμένον τὸν ἀδάμαντα, ζητῶν ἐν τοῖς ξενοδοχείοις τὸ πενιχρότερον δωμάτιον, ὅπως μὴ δώσῃ ὑπονοίας περὶ τοῦ πλούτου του.

Ἐγράψε πρὸς τὸν πατέρα τῆς Ἀννης, ἀρχόμενος τῆς ἐπιστολῆς αὐτοῦ διὰ τῶν ἐξῆς λέξεων: «Εἶμαι πλούσιος, ὑπερβολικὰ πλούσιος». Ἡ εἰδησις αὕτη, οὕτως ἀγγελθεῖσα, πρὶν ἢ λαλήσῃ περὶ τοσοῦτων ἄλλων σπουδαίων πραγμάτων, δυσηρέστησε τὴν Ἀνναν· ἐν τούτοις, ἀναλογισαμένη ὅτι ὁ Θεόδωρος δι' αὐτὴν καὶ μόνην ἐπεθύμει νὰ πλουτίσῃ, ἐσκέπτετο μόνον ὅτι μετ' ὀλίγον θὰ ἐπανεβλεπεν αὐτὸν μετὰ τοσαύτῃ προσδοκίᾳ.

Ἐν τούτοις ἡ ἰδέα τοῦ μεγάλου τούτου πλούτου τοῦ Θεόδωρου ἀφείλε τὴν χαρὰν ἀπὸ τῆς νεκρᾶς κόρης καὶ πολὺ τῆς ἀφελείας καὶ τῆς χάριτος αὐτῆς· ὁ πατήρ δέ, ἐξ αἰσθημάτων εὐγενοῦς μὲν καθ' ἑαυτόν, ἀλλ' ὑπερβολικῶς, ἐφαίνετο φιλόφρων πρὸς τὸν Θεόδωρον ἐξ ἔθους, ὅπως μὴ ἐκληφθῇ λίαν ἐνδοτικός. Ὁ δὲ Θεόδωρος ἐξ ἐναντίας ἠσθάνετο ὅτι τὰ περὶ αὐτὸν πρόσωπα ἦσαν οὐσιωδῶς μεταβεβλημένα· ὅτι οὗτος, ὁ ζητῶν ὀλίγῳ πρότερον χάριν, ἐνόμιζε νῦν ὅτι προσέφερε τοιαύτην ἔνεκα τῆς νέας θέσεως, ἣν ἐδωρήσατο αὐτῷ ἡ τύχη· καί, ἵνα κρύψῃ τὴν σκέψιν ταύτην, τὴν ἀκουσίως παρ' αὐτῷ ὀλισθαίνουσιν, προσποιεῖτο ἡθος φιλικὸν καὶ οἰκεῖον· ἀλλὰ, ὡς πᾶν τὸ προσποιήτο, ἡ ἐπιτηδεύσις ἐξετελεῖτο ἀνεπιτηδεύως καὶ ἠῤῥησε τὴν ἐπιφύλαξιν τοῦ πατρὸς καὶ τῆς κόρης. Ἡ ἐπιφύλαξις αὕτη ἐτραυματίσθη καιρίως τὸν Θεόδωρον. Τέλος, καίτοι τὰ τρία πρόσωπα τῆς παρουσίας ἀφηγήσεως οὐδὲν τῶν πρώτων αὐτῶν σκοπῶν μετέβαλον, οὐδ' ὁλως ὅμως μετὰ τὴν πρώτην ταύτην συνέντευξιν ἀπεχωρίζοντο, διετέλουν δὲ λίαν δυσηρεστημένα πρὸς ἀλλήλα. Ἐν τούτοις μετὰ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας οἱ δύο νέοι ἤνουν εὐκαιρίαν τινὰ καὶ ἐξωμολογήθησαν πρὸς ἀλλήλους τὰ αἰσθήματα αὐτῶν.

— Ἀγνοῶ διὰ τί, ἔλεγεν ἡ Ἀννα, ἐκεῖνος ὁ μέγας πλούτης, ὃν μας ἀνήγγειλας, μετ' ἐμὴν τῶν σχέδιόν μας ἦσαν τόσον ὠραῖα! Πάντα ἐκεῖνα θὰ ἀφανισθῶσιν! Καταστρέφεται ὁ μικρὸς ἐκεῖνος οἰκίσκος, ὁποῦθεν φαίνεται τόσον λαμπρὰ ἡ θάλασσα·

καὶ ὅμως ταύτην τὴν στιγμήν ἐνοικιάζεται.

— Καλή μου Ἀννα, ἀπήντη ὁ Θεόδωρος, θὰ μεταβῶμεν εἰς Παρίσιους, καὶ θὰ κατοικήσωμεν ἐν ξενοδοχείῳ τῶν ὠραϊοτέρων διαμερισμάτων.

— Θεόδωρε, προτιμῶ τὸν μικρὸν οἰκίσκον· τὰ δένδρα παρ' αὐτὸν ἔχουσι τόσον ὠραῖον πράσινον χρῶμα, ὁ ἀήρ ἐκεῖ εἶναι τόσον καθαρὸς! Χθὲς ἀκόμη εἶχον ἐξέλθει ἐπ' ὀλίγον μετὰ τῆς τροφῆς μου καὶ ἐπεξέτεινα τὸν περίπατόν μου μέχρις ἐκεῖ· ἠτένιζον πρὸς αὐτὸν μετ' ἀγάπης. «Ἐδῶ, ἔλεγον, θὰ ζήσωμεν, καὶ θὰ ἤμεθα εὐτυχεῖς ὁμοῦ!» Καὶ διὰ τῆς φαντασίας διήρουν τὸ ἐνδιαίτημά μας· ὑπάρχει ἐκεῖ χλόη ἀπαλὴ ὡς βελουδον, ἐφανταζόμενη δὲ ὅτι ἐπ' αὐτῆς ἐβλεπον κυλιόμενα τὰ μικρά μας.

Ὁ Θεόδωρος ἀνεχώρησεν εἰς Παρίσιους, ὅτε ἔφθασεν, ὁ ἀδαμαντοπώλης τοῦ βασιλέως, εἰς ὃν εἶχον συμβουλευσεῖ αὐτὸν νὰ πωλήσῃ τὸν ἀδάμαντά του, ἦτο ἁπῶν διὰ τινὰς ἡμέρας.

Ὁ Θεόδωρος ἐπωφελήθη τῆς εὐκαιρίας ταύτης ὅπως ἐκλέξῃ ξενοδοχεῖον καὶ ἐπιπλα, ὅπως δοκιμάσῃ ἵππους καὶ ἀνοικτὸν ὄχημα· ἐσημείωσεν ὅ,τι ἐβλεπεν ὠραῖον, τάπητας, σκεύη ἐκ πορσελάνης, τρίχαπτα· ἐν τῷ μεταξύ ἐγένετο δεκτὸς μετ' εὐπρόσχηγορίας ὑπὸ συγγενῶν καὶ φίλων, οἷς πρότερον ἦν ὁλως ἄγνωστος. Ὅτε εἰσῆρχετο εἰς αἴθουσάν τινα, ἔλεγον ὑψηλοφώνως: «Ὁ Θεόδωρος Ν...» καὶ προσετίθουσαν χαμηλοτέρᾳ τῇ φωνῇ: «ὁ ἀποκτήσας ἐν Ἀνατολῇ τὴν κολοσσισαῖαν περιουσίαν.» Πᾶσαι αἱ φιλοφρονήσεις ἀπετείνοντο, πάντα τὰ βλέμματα ἐστρέφοντο πρὸς αὐτόν· αἱ μητέρες τῷ συνίσταν τὰς θυγατέρας αὐτῶν· αἱ δὲ κόραι ἠῤῥισκον αὐτὸν ἔξουον.

Φεῦ! φεῦ! ἰδοὺ ὁ Θεόδωρος ἐπὶ κατωφερείας ὀλισθηρᾶς· φρονεῖτε δὲ ὅτι ἡ δυστυχὴς Ἀννα κινδυνεύει μεγάλως νὰ λησμονηθῇ.

Καὶ ἐγὼ ἐπ' ἴσης θὰ ἐφρόνουν τὸ αὐτό, καὶ ὅμως, παρὰ πάντα ταῦτα, παρήλθον ἡδὴ δύο ἔτη ἀπ' οὗτο ὁ Θεόδωρος Ν... εὐρίσκεται ἐν Ἰγγουβίλλῃ, κατοικεῖ δὲ μετὰ τῆς Ἀννης τὸν οἰκίσκον, ὁποῦθεν ἐφαίνετο τόσον λαμπρὰ ἡ θάλασσα, καὶ ἐπὶ τῆς χλόης κυλίστα βρέφος.

Προῆλθεν ἐκ γενναίας ἀποφάσεως τοῦ Θεόδωρου; Ἐπεθύμουν νὰ ἠδυνάμην νὰ ἀπαντήσω καταφατικῶς· ἀλλ' ὁ Θεόδωρος εἶχεν ἐκεῖ θέσιν χιλίων ὀκτακοσίων φράγκων, καὶ ἰδοὺ πῶς συνέβη, εὐτυχῶς δι' αὐτόν, τοῦτο.

Ὅτε ἐπαρουσιάσθη πρὸ τοῦ ἀδαμαντοπώλου τοῦ Στέμματος, οὗτος, ἐξετάσας μετὰ προσοχῆς τὸν ἀδάμαντα, τῷ εἶχεν εἰπεῖ:

— Ἀληθῶς εἶναι ἀξίον παρατηρήσεως· τοῦτό μοι εἶναι ἀδιάφορον· διὰ τὸ ἀκριβές, τὸ ἀμίμητον ὅμως τῆς μιμήσεως, θὰ εὕρητε πανταχοῦ δέκα φράγκα.

Τὰ δέκα ταῦτα φράγκα ἤρκεσαν τῷ Θεόδωρῳ ὅπως ἐπανελθῇ περὶ εἰς Ἀθῆναι.